

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

Курсова робота
з педагогіки на тему: «Реалізація виховної та розвивальної функцій у процесі навчання»

студентки групи СОа 18-20
педагогічного факультету романо-германської
та української філології,
спеціальності 014 Середня освіта,
спеціалізації 014.021 Англійська мова і
література, освітньої програми
Іноземні мови та літератури, методика навчання іноземних мов і зарубіжної
літератури (англійська мова і
друга західноєвропейська мова)

Малачли Дарини Геннадіївни

Науковий керівник –
канд. пед. наук, доцент Кудіна В. В.

Кількість балів –

Національна шкала –

Оцінка ЄКТС –

Члени комісії: _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Київ – 2023

<u>ВСТУП</u>	<u>3</u>
<u>РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ФУНКЦІЙ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ</u>	<u>5</u>
<u>1.1 Цілісність освітнього процесу. Єдність освітньої, виховної та розвивальної функцій у процесі навчання</u>	<u>5</u>
<u>1.2 Характеристика виховної функції у процесі навчання</u>	<u>14</u>
<u>1.3 Характеристика розвивальної функції у процесі навчання</u>	<u>18</u>
<u>РОЗДІЛ 2. ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ ТА РОЗВИВАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ</u>	<u>22</u>
<u>2.1 Шляхи реалізації виховної функції у процесі навчання</u>	<u>22</u>
<u>2.2 Шляхи реалізації розвивальної функції у процесі навчання</u>	<u>29</u>
<u>ВИСНОВКИ</u>	<u>32</u>
<u>РЕЗЮМЕ</u>	<u>34</u>
<u>RESUME</u>	<u>35</u>
<u>СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</u>	<u>37</u>

ВСТУП

Актуальність теми курсової роботи. Головною метою суспільства є цілісний і гармонійний розвиток особистості, тому освіта повинна враховувати поєднання ролей навчання, виховання та загального розвитку дітей у школі.

Якщо не врахувати один із цих чинників, буде порушено закономірність зв'язку між потребами суспільства та реальним освітнім процесом. Тому процеси навчання, виховання і розвитку мають комплексний (взаємопов'язаний, взаємообумовлений) характер. Розв'язання проблеми їх єдності є найважливішим у процесі навчання.

Коли учитель починає шукати найкращий план системи уроків за темами або для кожного уроку, то спочатку розглядає навчальну та виховну діяльність. Дуже важливо під час проведення освітньої діяльності комбінувати реалізацію навчальної та виховної функцій.

Проблема взаємозв'язку виховання та навчання завжди актуальна, оскільки вчителю потрібно враховувати індивідуальні особливості та темперамент дитини, також те з якої сім'ї дитина та яке виховання вона отримала вже від батьків. Ці чинники є необхідними для успішного розвитку особистості учня.

Розробленість теми. Курсова робота розроблена на основі визнаних літературних досліджень, які ілюструють предмет, що вивчається.

Значний внесок у вивчення особливостей розвивальної функції навчання зробили автори Л. Загрійчук, О. Замашкіна, Г. Захарова О. Киричук, О.Я. Савченко та інші.

Виходячи з актуальності даного питання, обрано тему дослідження курсової роботи є «Реалізація виховної та розвивальної функцій у процесі навчання».

Мета дослідження – дослідити особливості реалізації виховної і розвивальної діяльності в процесі навчання.

Завдання відповідно до мети:

1. Проаналізувати цілісність освітнього процесу. Єдність освітньої, виховної та розвивальної функцій у процесі навчання
2. Описати характеристику розвивальної та виховної функції у процесі навчання
3. Визначити шляхи реалізації виховної та розвивальної функції у процесі навчання

У процесі роботи над курсовою роботою використано наступні методи:

Теоретичні методи дослідження: аналіз, порівняння, узагальнення, систематизація, класифікація та узагальнення теоретичних відомостей педагогічної, психологічної та методичної літератури, дослідження та узагальнення передового педагогічного досвіду.

Релевантним результатом дослідження є виявлення системи роботи вчителя щодо реалізації навчально-розвивальної діяльності на уроці.

Курсова робота складається зі вступу, основної частини, висновків та списку використаної літератури.

РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ФУНКЦІЙ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

1.1 Цілісність освітнього процесу. Єдність освітньої, виховної та розвивальної функцій у процесі навчання

З метою наукового аналізу та характеристики педагогічного процесу говорять про цей процес у цілому. Фактично освітній процес – це процес навчання, безліч методів навчання (моральне виховання, праця, екологічне виховання тощо), методів розвитку індивідуальних особливостей (сильних сторін, потреб, інтересів тощо) учнів.

Наприклад, розвиток пізнавальної, трудової, евристичної, винахідницької та іншої діяльності школярів відомим педагогом-новатором з Волковим, протягом багатьох років творчості спеціалізувався на уроках і в позакласній роботі.

Освітній процес — це не механічне поєднання цих процесів, а нове якісне утворення, у якому всі складові процеси підпорядковані єдиній меті. У центрі освітнього процесу — складна діалектика відносин між існуванням загального і збереженням конкретного.

Цілісність освітнього процесу полягає в тому, що всі процеси існують для однієї мети – повноцінного і гармонійного розвитку особистості. Специфіка кожного завдання проявляється в основних завданнях (навчання, виховання та розвиток) і в тому, як можна досягти мети.

Визначено специфіку процесів з їх домінуючими функціями. Процес навчання значною мірою впливає на інтелектуальну сферу особистості, безпосередньо формуючи її свідомість. Тому він дає вагомий внесок у освітню

практику. Процес розмноження в першу чергу зосереджений на думках, діях і емоціях індивіда. В основному це стосується мотиваційної та діяльнісно-поведінкової сфери. У цьому відношенні його основною функцією є функція навчання.

Кожен крок у комплексному освітньому процесі також передбачає діяльність.

Отже, процес навчання виконує не лише навчальну, а й виховну та розвиваючу функції; племінний процес - це виховання і розвиток.

Його ретельно розроблено, щоб розвивати знання та інтереси учнів, наголошуючи на розвитку знань, навичок і ставлення до відповідних видів діяльності та поведінки.

Іншими словами, вони виконують відповідну виховну та навчальну діяльність. Цей характер відносин виражається в органічно нерозривних процесах за їх призначенням, функціями, змістом, формами і методами.

Так, наприклад, центральним у змісті освіти є розвиток наукових понять, засвоєння ідей, принципів, законів, теорій, які згодом впливають на розвиток ідей, розвиток наукового світогляду.

Зміст курсу стосується формування ціннісних орієнтацій, досвіду ставлення до навколишньої дійсності та себе, мотивів, способів і норм соціально значущої поведінки та діяльності. У той же час матеріали курсу розвивають ставлення учнів, допомагають розвивати знання та навички, стимулюють інтерес до навчання та заохочують до діяльності в класі.

Загальні цілі освітнього процесу залежать від того, на якій філософській основі ґрунтується наука. [14].

Історія суспільного розвитку показує, що на постановку суспільних цілей в освіті впливають такі чинники, як панівна державна ідеологія, політика, потреби суспільства у підготовці молоді до виконання певних соціальних функцій, а тому рівень її соціального розвитку є визначальним тут і зараз.

Це означає, що методи навчання різні, мають конкретно-історичний характер і є ознакою різних освітніх систем. Крім загальних цілей і завдань педагогічного процесу вчителю важливо виражати часткові цілі, які ставляться перед ним, реалізуючи окремі акти педагогічної діяльності.

До них відносяться цілі уроку чи навчального заняття, цілі педагогічного діалогу з учнями або їх батьками.

Цілі можуть бути довгостроковими (розвиток певних якостей школярів), середньостроковими (організація конкретних питань) і найближчими (організація безпосередньої педагогічної взаємодії в навчанні та поза ним).

Метод(и) навчання розрізняються за акцентами: якщо у навчанні переважно використовуються мотиваційні методи в інтелектуальній сфері, то у вихованні, нехтуючи, використовуються методи, які орієнтовані на мотиваційну та діяльнісно-поведінкову сфери. При цьому методи навчання і виховання взаємопов'язані. Неможливо розвинути жодну якість особистості, не навчивши учнів застосовувати норми соціальної поведінки, не сприяючи їхньому навчанню.

Сучасна педагогічна теорія представляє освітній процес як динамічну систему. Слово «система» (від грец. *systema* — ціле, що складається з частин) означає цілісність, яка є єдністю закономірно розташованих і взаємопов'язаних частин.

Основними ознаками системи є: а) наявність компонентів, які можна вважати відносно ізольованими, без зв'язку з іншими процесами та явищами; б)

наявність внутрішньої структури зв'язку між цими компонентами, а також їх підсистемами; в) наявність певного рівня цілісності, ознакою якого є те, що система досягає інтегрального результату завдяки взаємодії компонентів; г) наявність у структурі системоутворюючих ланок, що об'єднують компоненти як блоки, частини в єдину систему; д) взаємозв'язок з іншими системами.

Системний погляд на педагогічний процес дозволяє чітко виділяти компоненти, аналізувати різноманіття зв'язків і відносин між ними і грамотно контролювати педагогічний процес.

Освітній процес як система відбувається в інших системах: навчання, школі, класі, на окремому уроці тощо.

Кожна з цих систем функціонує за певних зовнішніх, особливо природних, соціальних, виробничих, культурних тощо, і внутрішніх умов, які матеріальні для школи і є технічні, морально-психологічні, гігієнічно-санітарні та інші умови. Кожна з систем має свої компоненти. Складовими системи, в якій відбувається педагогічний процес, є вчителі, учні та умови навчання.

Як побудований освітній процес? У виховній роботі вчитель ставить перед собою мету виховання. Для її досягнення він конкретизує свої дії, тобто визначає завдання; використовує відповідні педагогічні засоби для реалізації завдань. [13].

Якщо при цьому достатньою мірою враховуються природні зв'язки й умови, то виникає співпраця між учителем і учнем, учитель провокує й організовує активну діяльність учнів, спрямовану на засвоєння людського досвіду, досягає певного прогресу в індивідуальному розвитку по відношенню до тієї освітньої мети, яка потенційно виявиться в результатах освіти.

Отже, усі компоненти освітнього процесу в силу своєї взаємозалежності утворюють нову вищу освіту, що характеризується автентичністю. Саме

цілісність педагогічного процесу забезпечує умови для реалізації найвищої мети виховання — повноцінного і гармонійного розвитку особистості.

Розвиток особистості в цілому і разом передбачає його освіту, виховання і розвиток єдності в цілому.

Згідно з принципами та практикою сучасної школи процес навчання організований у три етапи – навчання, виховання та розвиток.

Сучасні дидактики радять, щоб діяльність навчально-виховного процесу не зводилася до розвитку знань, умінь і навичок. Виховання має комплексний вплив на індивідів, але функція виховання більш специфічна для цього процесу.

Слід також зазначити, що межі між навчанням, вихованням і розвитком у вузькому розумінні дуже відносні, а деякі аспекти взаємопов'язані. Наприклад, під освітою розуміють не лише набуті теоретичні знання, спеціальні вміння, а й загальноосвітні вміння та навички. Сама по собі освіта — це не створення знань і навичок, а розвиток певних якостей, світогляду, світогляду, індивідуальної моралі тощо. Важливе значення для виконання завдань учителя, особливо при плануванні навчальних завдань, має умовне закріплення освітньої, виховної та розвиваючої функцій.

Навчальна функція — це, насамперед, засвоєння наукових знань, формування спеціальних і загальнонавчальних умінь і навичок.

Наукове знання складається з фактів, понять, законів, закономірностей, теорій, з узагальненою картиною світу. З огляду на їх виховну функцію, вони повинні стати надбанням особистості, включитися в структуру досвіду. Для найбільш повного здійснення цього процесу мають бути забезпечені знання, вміння та ефективність, систематичність та інформованість.

Це вимагає проектування навчального процесу таким чином, щоб він включав елементи для розуміння важливих концепцій і відповідних причинно-

наслідкових зв'язків, які не впливають з освітніх фонів, які представляють відповідну галузь наукових знань, щоб прогалини в загальній системі знань не з'являлися. Знання мають бути організовані, все більш інтегровані та логічно впорядковані, щоб нові знання впливали зі старих і прокладали шлях для наступних знань. [12].

Конкретним результатом реалізації навчальної функції є повноцінні знання, які виявляються в їх свідомому оперуванні, мобілізації старих знань для набуття нових, формуванні найважливіших як спеціальних, так і загальнонавчальних умінь і знань.

Спеціальні вміння та навички — практичні вміння та навички, властиві навчальному предмету та галузі науки. Наприклад, з фізики та хімії - це включає вирішення задач, лабораторні дослідження, презентації, дослідницькі проекти. З географії – робота з картою, географічні вимірювання, орієнтування за компасом та іншими приладами.

З математики – розв'язування задач, робота з різними типами комп'ютерів, використання логарифмічних ліній, використання моделей тощо. З ботаніки та біології - гербарії, моделі, колекції, препарування, робота з мікроскопами.

Навчальний процес. Навчальний процес поряд із програмою виконує виховну роль, навчаючи учнів світогляду, моралі, праці, естетики, етичних ідей, поглядів, переконань, способів належної поведінки та діяльності в суспільстві, системи ідеалів, установок, бажання, фізична культура, інакше кажучи, сукупність якостей особистості .

Виховна функція органічно впливає зі змісту і методів навчання, але, в той же час, завдяки особливій організації спілкування вчителя з учнями. Звісно, освіта не може навчити певним ідеям, переконанням, поглядам і особистостям.

Формування особистості, як правило, неможливе шляхом засвоєння системи моралі чи інших уявлень, норм і вимог. [11].

Немає універсального підходу до навчання та виховання: від навчання до виховання. Навчальна діяльність при відповідній підготовці негайно впливає на навчання, оскільки виховання дисциплінованості, організованості, соціальної активності та інших якостей створює передумови для більш ефективного та результативного навчання. Звичайно, якщо учнів не виховувати належним чином, вони не можуть добре вчитися.

При плануванні навчально-виховного процесу зміст, методи і прийоми, які необхідно обрати для реалізації виховного завдання, потребують безпосереднього врахування виховної діяльності на тому чи іншому етапі розвитку суспільства. Важливим кроком у виконанні завдання навчання на уроці є розробка ідей педагогічної діяльності, які визначають її успіх.

Створення функції. Що стосується виховної функції, то розвивальний характер освіти об'єктивно впливає з самого походження цього суспільного процесу. Добре сплановане навчання постійно зростає, але підвищення продуктивності краще зрозуміти, коли стосунки вчитель-учень більше зосереджені на стосунках між людьми. Таку особливу спрямованість навчання називають «розвиваючою освітою».

У рамках традиційних підходів до освітнього планування виконання завдань розвитку відбувається, як правило, через сприяння мовному та когнітивному розвитку, оскільки саме сприяння мовним шляхам представляє загальний розвиток учня краще, ніж інші. Однак це знижує функцію розвитку.

Таке розуміння спрямованості навчання не враховує вдосконалення мови та пов'язаних з нею понять із відповідним розвитком сенсорної, емоційно-вольової, рухової та мотиваційно-потребової сфер особистості. Отже, освітній

розвиток забезпечує орієнтацію на розвиток особистості як цілісної психічної системи.

Саме в 20 столітті в педагогіці були використані різні підходи до встановлення випереджаючого навчання. Л. Занков обґрунтував комплекс принципів розвитку критичного мислення в процесі навчання: збільшення питомої ваги теоретичного матеріалу; навчання відбувається швидко і високо інтенсивно; усвідомлення учнями процесу навчання. [10].

А. Матюшкін, М. Махмутов та ін. І. Лернер, М. Скаткін система розробки методів навчання; В. Давидов і Д. Ельконін розвинули ідею узагальнення змісту навчання; І. Гальперін, Н. Талізїна та ін підтвердили теорію формування розумових дій поетапно.

Провідною ідеєю наукового дослідження та педагогічної практики розвивального навчання є уявлення про необхідність значного розширення сфери його впливу. Повноцінний інтелектуальний, соціальний і моральний розвиток особистості є виконанням виховної та виховної функції системи та її єдності.

Три функції навчання перебувають у складних взаємозв'язках: одна передує іншій, є причиною, друга є наслідком, але водночас умовою активізації першопричини. Тому взаємодію цих процесів необхідно розглядати з точки зору діалектики їх взаємодії.

Основні функції в процесі виконуються, по-перше, за допомогою системи уроків, яка ставить перед учнями завдання їх навчати, виховувати та розвивати; по-друге, дії вчителя та учнів, які можуть бути досягнуті трьома різними способами; по-третє, різноманітність методів, підходів і навчальних матеріалів; по-четверте, оцінювалося виконання результатів тренувань контролю та самоконтролю та аналіз результатів, при цьому оцінювалося успішне виконання

всіх завдань, а жодного з них. Усі ці вимоги виводять навчальну діяльність на якісно новий рівень, на якому повною мірою реалізуються поставлені перед нею навчальні завдання.

На основі праць І.Я. Лернера і М. Н. Скаткіна, можна представити таку чотирикомпонентну структуру освіти, в якій кожен із компонентів відображає один із рівнів процесу навчання і послідовно реалізує навчальну, виховну та розвиваючу функції.

Чотирикомпонентна структура тренінгу, що відображає рівні тренувального процесу, послідовно реалізує навчальну, виховну та розвиваючу функції тренінгу. [1].

Чотирикомпонентна структура тренінгу, що відображає рівні тренувального процесу, послідовно реалізує навчальну, виховну та розвиваючу функції тренінгу.

Перша складова – це освіта, результатом якої є набуття базових знань про людину, суспільство, природу, техніку тощо.

Друга складова – це освіта, в ході якої людина набуває емоційно-ціннісного ставлення до отриманих знань, формує культурні навички поведінки з отриманими знаннями, засвоює загальноприйняті норми соціальних стосунків як з іншими людьми, так і з собою.

Третій компонент – освіта, яка встановлює рівень інструментальності використання набутих знань і культурних навичок соціальної поведінки для формування досвіду творчості особистості.

Четвертий компонент – розвиток особистості, який відображає ступінь сформованості духовних цінностей та ідеалів, потреб і мотивів громадської, наукової, трудової та професійної діяльності.

Важливо відзначити, що четвертий компонент узгоджується з попередніми рівнями. Вона відображає цілі виховання, які безпосередньо впливають із загальнолюдських ідеалів, національних традицій, соціального устрою суспільства і держави за певних умов, соціально зумовленого змісту виховання.

Необхідність комплексної реалізації всіх компонентів змісту освіти та спрямованість педагогічного процесу на всебічний, творчий саморозвиток особистості учня визначають функції освіти: педагогічну, виховну та розвивальну. [4].

1.2 Характеристика виховної функції у процесі навчання

Між вихованням і навчанням завжди існував нерозривний зв'язок, тому що навчання – це, по суті, навчання.

При цьому виховна інструкція реалізується під постійним впливом зовнішніх джерел, таких як сім'я, мікросередовище та ін. Все це робить освіту складним багатокомпонентним процесом.

Виховна функція виховання полягає у впровадженні морально-естетичних норм, розвитку уявлень про світ, уміння дотримуватись прийнятих у суспільстві правил і норм поведінки. Завдяки процесу навчання розвиваються індивідуальні потреби, мотиви соціальної поведінки і дій, світогляд і ціннісні орієнтації.

У той же час викладацькі зусилля залежать від навчальної дисципліни. Як правило, він вищий у гуманітарних та естетичних науках. Ці сфери мають оптимальне предметне наповнення для формування особистості. Однак, як і будь-який інший предмет, ці предмети не викладаються просто.

Формат і зміст навчальних матеріалів різні учні сприймають по-своєму. Такі факти визначатимуться рівнем виховання, соціальною, психолого-педагогічною ситуацією навчання, специфікою колективу, часом і місцем

навчання. Сутність тем природного циклу впливає на розвиток світогляду, допомагає сформувати у вашому розумі картину світу в цілому, а отже, і індивідуальне сприйняття життя.

Іншим елементом, на якому виконується виховна функція, є характер спілкування вчителя та учня. Великий вплив мають психологічний клімат колективу, спілкування та координація між учасниками процесу, стиль керівництва діяльністю. [2].

У сучасному суспільстві демократичний стиль вважається найдоцільнішим способом спілкування зі студентами. Він добре справляється зі своїм завданням, дозволяючи будь-якому типу студентів відчутти підхід. Йдеться про гуманне та шанобливе спілкування, надаючи їм певну самостійність для участі в плануванні навчального процесу.

Незважаючи на ці нюанси, демократичний стиль надає вчителю керівну роль у процесі та дозволяє виконувати виховні функції. Щоб належним чином поєднати навчальний і виховний компоненти, вчитель повинен ретельно відібрати й оцінити матеріал, наданий учням для вивчення, беручи до уваги його навчальний потенціал, а не лише переваги навчання.

Навчальний процес має бути побудований таким чином, щоб формувати в учнів особистісне сприйняття інформації, а також формувати оціночне ставлення до матеріалу, інтересів і потреб. Отже, вчитель повинен бути повністю усвідомлений, що процес навчання вже працює і що він має потенціал для навчання.

Не слід забувати, що практика викладання повинна бути збалансована з іншими факторами освіти, і тому навчальний план не повинен обмежуватися всіма цілями навчального плану. Формування свідомості дитини триває поза стінами школи, але так чи інакше освіта має певний вплив на цей процес.

Звичайно, потрібно створити умови, сприятливі для поведінки дитини, але не можна забувати про право на самостійний аналіз.

Зв'язок виховання і освіти взаємозалежний. Про це свідчить відсутність окремих ідей одна від одної. Без певного рівня батьківства, володіння навичками соціальної поведінки та прагнення до знань не може бути навчання.

Детально розкриваючи сутність виховних методик, звернемося до структури процесу формування якостей особистості. Загалом у цій структурі виділяються: потреба у формуванні потребно-мотиваційної сфери; розуміння сутності, значення та способів прояву тих чи інших якостей; розвиток відповідних почуттів, ставлень і переконань, а також розвиток навичок і поведінкових звичок.

Усе це потребує застосування методів організації пізнавальної діяльності та проведення роз'яснювальної роботи, використання позитивних прикладів (прикладів) для прояву різноманітних якостей особистості, а також відповідних вправ для формування умінь і звичок у різних сферах діяльності та поведінки. Водночас неможливо уникнути корекції поведінки, яка досягається за допомогою таких методів виховання, як згода, вимогливість та ін. [6].

Харламов визначає виховні методи як сукупність способів і методів виховної роботи з розвитку потребностно-мотиваційної сфери і свідомості, вироблення звичок поведінки, їх коригування та вдосконалення.

Методи виховання - приватний прояв методів виховання; вони підпорядковуються виховним методам і інтегровані в їх структуру, тісно пов'язані між собою і можуть діяти незалежно в залежності від ситуації.

Класифікація методів навчання являє собою систему методів, які є специфічними. Сучасна педагогіка охопила багато різних способів навчання.

Харламов наголошує на загальних методах виховання та встановлює їх специфічний зв'язок із формуванням відповідних структурних компонентів особистісних якостей: переконань; прекрасний приклад; вправа (вправа); дозвіл; бути засудженим; Кредит; зміна на інші види діяльності; контроль за поведінкою.

Проте в педагогічному процесі зазначені загальноосвітні методи мають специфічний характер. Інші в тій чи іншій мірі відіграють вирішальну роль у розвитку і формуванні особистості, наприклад методи переконання, позитивний приклад і практика (виховання), і в цьому сенсі їх іноді називають основоположними.

Інші функції використовуються для заохочення, регулювання та корекції поведінки, а також виконують допоміжну або регулятивно-коригувальну роль. До них належать механізми схвалення та звинувачення, механізми відволікання, механізми вимог і механізми контролю. [7]

Найбільш вирішальним і корисним у цьому відношенні є оцінювання стратегій навчання в процесі навчання (Г.І. Щукіна, Ю.К. Бабанський):

1. Методи розвитку знань (за принципом єдності свідомості та поведінки).
2. Методика організації діяльності та формування досвіду поведінки (на основі тези про діяльнісне формування особистості).
3. Методи мотивації поведінки (виділення потребностно-мотиваційного компоненту діяльності).

Широко використовуються педагогічні методи різного масштабу.

Методи формування свідомості - це процес стимулювання усвідомлення, поведінки і сили волі з метою розвитку системи поглядів і переконань. Вони

пропонують вирішення головного завдання виховання – формування світогляду, високих суспільно-політичних якостей, свідомої переконаності.

особливості:

Закріпити знання правил і норм поведінки, моралі, настанов, комунікативних навичок.

- Сформулюйте ідеї, концепції, стосунки, цінності та перспективи.
- Узагальнення, аналіз власного досвіду.
- Перетворення соціальних цінностей в індивідуальні поняття. [4]

1.3 Характеристика розвивальної функції у процесі навчання

У процесі навчання та отримання знань учень розвивається в усіх аспектах: мова, інтелект, розвиток сенсорної та моторної сфер, емоційно-мотиваційної сфери особистості.

Вітчизняна психологічна школа та педагогічні дослідження утвердили освіту як джерело і засіб розвитку особистості. Одним із найважливіших положень психології Л.С. Виготський стверджує, що навчання веде до розвитку.

Будь-яке навчання розвивається в першу чергу зі змісту освіти, по-друге, навчання є процесом, і особистість, за визначенням психології, розвивається в процесі. Урочна діяльність є найбільш ефективною, якщо навчання має центральну мету, розроблено та організовано так, щоб учень міг активно та свідомо брати участь у різноманітних видах діяльності, які розвивають сенсорні, моторні, інтелектуальні, вольові, емоційні сприйняття, мотиваційну сферу. .

Навчання в школі найкраще здійснюється за допомогою кількох спеціальних технологій або методичних систем, які безпосередньо слідують

цілям розвитку особистості. У вітчизняній дидактиці для цього існує спеціальний термін – «розвивальне навчання».

Л.В. Занков розробив систему розвивального навчання учнів молодших класів. Принципи відбору змісту освіти та методів навчання, спрямованих на розвиток сприйняття, мовлення, мислення школярів, сприяли формуванню теоретико-прикладної проблеми розвитку в процесі навчання в руслі досліджень зарубіжних учених (Д. Б. Ельконін, В. В. Давидов, Н. А. Менчинська).

Завдяки цим дослідженням великої ефективності набула вітчизняна дидактика: теорія поетапного формування розумових дій (П.Я. Гальперін), проблемні методи навчання (М.Н. Скаткін, І.Я. Лернер), М.І. Махмутова), способи активізації пізнавальної діяльності учнів тощо.

Сучасна розробка навчальної програми спрямована не стільки на формування навичок, скільки на вивчення багатьох аспектів, включаючи базові поняття, розвитку студента: розумова обробка, аналіз, аналіз, оцінка тощо; вміння бачити, домальовувати та виділяти важливі ознаки предметів; встановлення цілей і пошук способів оцінки власної діяльності.

Як відомо, розвиток сенсорної, моторної та емоційної сфер людини відстає від інтелекту. При цьому важливо, щоб у процесі навчання вміли тонко і точно спостерігати властивості і явища навколишнього світу: простір, світло, колір, звук, рух, тобто учень повинен оволодіти глибиною і обсягом сприйняття в термінах своїх почуттів. Розвиток рухової сфери дитини, з одного боку, здійснює доволі складні рухи в навчанні, праці, грі, з іншого, забезпечує активний і цілісний фізичний розвиток учнів, що є необхідним для здоров'я та інтелектуальної, емоційної, творчої роботи. один до одного. [14].

Розвиток емоційної сфери, тонкості і багатства почуттів, переживань сприйняття природи, мистецтва, оточуючих людей, усіх явищ життя в цілому

також входить до складу виховних завдань. У дидактиці є приклади таких методичних систем, що досягають тієї ж мети (Д. Б. Кабалевський, Б. М. Неменський, І. П. Волков).

Як і освітня функція, еволюційний характер навчання об'єктивно впливає з природи процесу соціального навчання. Правильно побудоване навчання завжди розвиває, але розвиваюча функція виконується ефективніше, коли взаємодія вчителя та учнів особливо спрямована на всебічний розвиток особистості. Ця особлива спрямованість навчання на розвиток особистості учня була узагальнена під терміном «розвиваюче навчання». Розвивальний характер навчання включає орієнтацію на розвиток особистості як цілісної психофізичної системи.

Загальний когнітивний, соціальний і поведінковий розвиток індивідів є частиною навчального процесу завдяки інтеграції повної викладацької та навчальної діяльності. Погляд на освітні практики і цілі полягає в тому, що сутність освіти – це цілеспрямований, умовний і педагогічно організований процес розвитку особистості учня шляхом оволодіння систематичними науковими знаннями, методами поведінки та цілеспрямованою діяльністю у примноженні накопичених багатств духовної і матеріальної культури людини. [9]

Проте реальний ефект від навчання, реальний рух у вирішальній мірі залежить від взаємодії основних компонентів навчального процесу – управління знаннями, методами, іншими елементами змісту навчання та успішністю учня. Забезпечення того, щоб зв'язок між навчанням, вихованням і розвитком був автентичним і базувався на громаді, є основою педагогічного процесу.

Таким чином, будь-яке навчання веде до прогресу, але навчання є ознакою прогресу, якщо воно обов'язково орієнтоване на цілі, яких необхідно досягти під час відбору навчального змісту в дидактичній організації навчального процесу.

Таким чином, педагогічна наука виділяє три функції навчання. Вони перебувають у складних взаємозв'язках, взаємозалежностях: одне передує іншому, є наслідком, але водночас і умовою активізації справжньої причини. Це відображає діалектичний характер їхніх стосунків. Як зазначив Ю. На думку К. Бабанського, навчальна діяльність здійснюється на практиці:

(а) група освітніх заходів, яка включає завдання навчання, навчання та мотивації учнів;

(б) діяльність учителя та учнів, яка може включати виконання всіх трьох видів діяльності, причому деякі з них більшою чи меншою мірою розглядаються на кожному уроці;

(с) інтеграція цих заходів здійснюватиметься шляхом інтеграції різних методів, методів та навчальних матеріалів;

(г) контроль і самоконтроль під час навчального процесу та аналіз його результатів, причому оцінюється не один, а три види діяльності одночасно. [5].

У зв'язку з цим необхідна низка вимог до навчання, реалізація яких повинна отримати подальший розвиток і якісне оновлення відповідно до сучасної дидактики.

Слід, однак, пам'ятати, що навчання студентів не відбувається в класі, не поглинається ним, і тому процес навчання не потрібно зводити до загальних цілей навчання. Умови для ефективного виховання студентів повинні бути створені шляхом відмови від права, свободи і самостійності оцінювати факти і обирати систему поглядів.

Нерідко деякі течії в педагогіці (наприклад, екзистенціалізм) вважають, що школа повинна не формувати мислення учнів, а лише давати інформацію для їхнього вільного вибору. У результаті виходить утопія: будь-яка освітня система прямо чи опосередковано формує особистість учня.

Також слід зазначити, що навчальна програма обмежена не тільки відсутністю певного рівня освіти, бажання вчитися, володіння елементарними поведінковими та комунікативними навичками, сприйняттям учнями етичних норм суспільства. Освіта сама по собі, поза освітою, шкідлива, тільки шкідлива, а тому освіта має сприяти не тільки передачі знань і духовному розвитку, а й духовно-моральному розвитку інтелекту та прагнень людини. [5].

РОЗДІЛ 2. ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ ТА РОЗВИВАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

2.1 Шляхи реалізації виховної функції у процесі навчання

Сучасний загальноосвітній навчальний заклад створений для того, щоб виховувати та навчати таку молодь, яка здатна брати активну участь у всіх сферах суспільного життя країни, забезпечувати процес її становлення та розвитку, опановувати позитивний досвід старшокласників та збагачуватись їхніми ресурсами.

Розробляти та впроваджувати навчальні плани навчального плану, реалізовані разом із цілями навчального плану. Це прозріння простежується в працях багатьох вітчизняних і зарубіжних вчених. Наприклад, відомий польський дидакт К. Купісевич запропонував систему навчальних блоків, реалізовану через змістові блоки навчальних і виховних цілей, у вигляді комплексу взаємопов'язаних завдань.

Блокова система навчання та виховання Купісевича є гарним прикладом інтеграції цілей навчання та виховання та демонструє взаємозв'язок між цими процесами, точність та об'єктивність в оцінюванні навчання та виховання.

Системний підхід, як методична основа організації навчання учнів на уроці, полягає в наступному:

постановка навчальних цілей і завдань у межах навчального плану;

виявлення та раціональна реалізація виховного потенціалу навчального матеріалу;

виявлення комплексу домінантних компонентів освітньої системи та зосередження на ньому основної уваги в процесі навчання;

визначення та застосування педагогічно доцільної сукупності виховних принципів, оптимальних шляхів реалізації;

вибирати та використовувати відповідні стратегії впливу на навчальну поведінку учнів;

забезпечити інтеграцію внутрішніх і зовнішніх джерел для покращення навчання студентів;

раціональність використання педагогічної практики у навчанні;

аналіз змісту понять, форм і методів навчання учнів у навчальному процесі.

Ні для кого не секрет, що для викладача навчальна складова курсу є домінуючою і інколи мало уваги приділяється виховній стороні курсу, хоча це в корені неправильно, адже виховна сторона відіграє основну роль у курсі.

Основним видом діяльності учня на уроці є навчання. Якою має бути сучасна освіта, сучасний педагог – сценарист, режисер, режисер і виконавець головної ролі в написаному ним творі? Чому виникає питання про готовність учителя до професійної діяльності? Коли постає питання про поєднання особистісного та професійного навчання на уроці? Хто найголовніший у класі? Перший крок у вихованні. Шкільна освіта - міф чи реальність? Як мені дізнатися, чи варто моє навчання?

Процес навчання – це, перш за все, втілення самого вчителя. Учитель не тільки дає знання про свій предмет, він не тільки вчитель-предметник, а й

учитель-вихователь, який готує громадянина до випуску. Дитина стає не людиною, а людиною. І одна з найважливіших ролей у цьому формуванні відводиться нам – вчителям. Стародавній філософ якось сказав: «Мій учитель довго хвалив мене, а потім я став хорошою людиною». [8].

Похвала — найкращий спосіб підкріпити хорошу поведінку. А вміння хвалити – це свого роду талант. Те, що дитина почуває, залежить від оцінки, яку ми даємо. Починаючи з першого класу у дітей закладаються основи патріотизму, моральності та доброти.

Кожен учитель має врахувати свій попередній життєвий досвід у своїх уроках і середовищі в класі, продумуючи, використовуючи наявні ресурси, часто знайомлячись з народними традиціями, звичаями, святами та враховуючи народні цінності.

Навчальна мета у викладанні математики полягає в тому, щоб навчати про цінності в особистому зв'язку з експертними знаннями, а також для того, щоб учні витягували моральні цінності зі змісту. Ціль – це те, що відображає і вимагає суб'єктивні основи особистості – свідомість, сенс, цінності, переживання, особистий досвід тощо.

Тому викладання в процесі навчання розглядається як навчання життєвим рішенням. Навчання в процесі навчання розглядається як спільна діяльність учителя й учня, спрямована на передачу знань і розвиток умінь. Завдяки такій переорієнтації розуміння освіти можна повернутися до тієї частини історії учня, яка представляє для нього найбільшу цінність. Для того, щоб виконати завдання викладання у вищій школі, вчитель початкових класів повинен продемонструвати практику викладання предмету.

По-перше, математична освіта може починатися з практичної роботи дослідницького характеру. Зокрема, вивчивши «Сума кутів трикутника» на

початку уроку, було роздано кожному різні види паперу, розрізані на трикутники, і за допомогою транспортира знайдено їх суму всіх кутів трикутника.

Після обговорення результатів виконання завдання студенти дійшли висновку, що сума результатів у всіх приблизно однакова – виникла гіпотеза, яку потрібно було довести.

Виконання таких завдань сприяє вихованню критичного мислення, мотивації, доброчесності, створює ситуацію успіху, формує інтерес, формує мотиви до вивчення теми. По-друге, для початку уроку «розмотайте формулювання теми». Назва уроку написана на дошці, і учням пропонується уважно прочитати її, щоб висловити свою думку. Обговорення відбувається за принципом спілкування учень-викладач, учень-учень. [4].

Таким чином, одночасно вирішується багато педагогічних завдань:

постановку виховних цілей і завдань на уроці;

виявлення та раціональну реалізацію виховного потенціалу навчального матеріалу;

визначення комплексу домінуючих компонентів виховної системи та зосередження переважної уваги на ньому у процесі навчання;

визначення та використання педагогічно доцільного комплексу принципів виховання, оптимальних шляхів їх реалізації;

вибір і використання ефективних методів впливу на особистість учня у процесі навчання;

забезпечення взаємодії внутрішніх і зовнішніх факторів виховного впливу на учнів;

раціональність управління виховним процесом на уроці;

оцінку ефективності виховання учнів на уроці, концепції змісту, форм і методів виховання учнів у процесі навчання.

Оскільки при «розгортанні» формулювання теми виникають уже знайомі поняття, в обговоренні беруть активну участь «сильні» і «середні» учні, а також «слабкі». Цей процес сприяє створенню ситуації успіху в навчанні, реалізує етичне виховання. [14].

Таким чином, класне навчання – це не міф, а реальність, яку можна реалізувати на уроці за допомогою вищезгаданих методів і прийомів. Успіх навчання в класі залежить від зовнішніх факторів – педагогічної майстерності вчителя, раціональної побудови навчальної програми, підручників, навчально-методичних матеріалів, методики навчання, оснащення технічними засобами навчання, тому ми не можемо передбачити на 100 відсотків.

Так буває, що багато чого в освіті робиться не так, як думає вчитель. Яким би досвідченим і підготовленим не був учитель, він ніколи не зможе передбачити все, що відбудеться на уроці, але він повинен бути швидким і точним, адаптуватися до ситуації, не втрачаючи психологічної мети уроку і логічний зв'язок зв'язку зі структурними компонентами з цими.

Тільки чітка психологічна цілеспрямованість і абсолютно вільне володіння матеріалом дозволять викладачеві зберігати високу трудову мораль, бути чесним у стилі, наполегливо і досягати поставлених цілей.

У чинному навчальному плані школа не несе відповідальності за певний обсяг знань учнями. Необхідно стимулювати і постійно підтримувати потребу в самоосвіті, реалізації творчих здібностей.

З кожним роком навчання і виховання дітей стає все складніше. Влада батьків зростає. Потік інформації, на жаль, не завжди позитивної спрямований

на дітей з усього світу. Ми все частіше говоримо про зусилля "вуличного середовища". Школа в таких ситуаціях відіграє особливу роль.

Дослідження показують, що успіх навчального плану значною мірою зумовлений визначенням вчителями своїх ролей, поєднанням вимог школи та батьків, визначенням завдань і обов'язків, систематичним переглядом виконаної роботи, сприянням самостійності у виконанні, поганим звинуваченням у старості, неправді, аморальності та так далі. Удосконалення та розширення виховної роботи зі студентами вимагає тісної взаємодії в усіх напрямках навчально-виховного процесу. [11].

Якщо взяти інформатику, то сучасна освіта, крім функціональної грамотності, сьогодні орієнтована на соціальну адаптацію учнів, сприяння соціальному та громадянському самовизначенню. Тому з утвердженням інформаційної культури в учнів у навчальному процесі сьогодні більшої актуальності набуває активізація навчальної діяльності в процесі навчання інформатики.

Використання ігор на шкільних уроках інформатики – це чудовий спосіб навчання, адже ігри сприяють засвоєнню більш складної для дитини інформації, активізують увагу, а головне – «вміння вчитися» будь-якому іншому.

Сьогодні гра стала школою соціальних стосунків для кожної дитини. Під час гри дитина стикається з різними людськими емоціями та стосунками, вчиться розрізняти добро і зло. Завдяки грі дитина розвиває здатність розпізнавати вирази обличчя, знати, як їх сприймають інші, і планувати поведінку на основі того, як інші могли б діяти.

У процесі гри учні розвивають емоційний інтелект, самостійне мислення, навички критичного мислення. Відволікаючись на гру, діти не усвідомлюють, що навчаються, навіть найпасивніші учні займаються активною діяльністю.

Коли вчитель використовує елементи гри на уроці, це створює дружню, радісну та активну навчальну атмосферу в класі. Плануючи урок, учитель повинен врахувати всіх учнів, підібравши цікаві та змістовні ігри.

А. С. Макаренко писав: «Гра — це найважливіша частина життя дитини... Як дитина буде в грі, такою вона буде і в праці, коли виросте». Тому навчання майбутнього актора відбувається насамперед у грі...» Тому гра, її розмір відіграє життєво важливу роль у підготовці навчання. [12].

Гра є важливою частиною життя дитини, поряд з працею, навчанням, мистецтвом і спортом, що забезпечує необхідні емоційні умови для повноцінного, гармонійного розвитку особистості. Для вчителя він стає інструментом освіти, який дає можливість всебічного розуміння дитячого та підліткового віку, формування мети, створення атмосфери свободи, незалежності, творчості та умов для саморозвитку.

Саме через гру, яка дозволяє дитині безпечно спілкуватися з класним колективом, починається взаєморозуміння між учителем і учнем. У процесі гри у дітей розвиваються емоційність, творча праця, самостійність, креативність, креативність, жага до знань.

Щоб задовольнити свою природну невгамовну потребу в діяльності, під час гри дитина «добудовує» в своїй уяві все те, що їй недоступне в навколишній дійсності, в захопленні вона не усвідомлює, що може вчитися, — вона дізнається нове, запам'ятовує, орієнтується в різних ситуаціях. , глибина раніше набутого досвіду , створює ідеї, думки, думки, ідеї.

Гра в ігри заохочує кращий розвиток мозку та розуміння матеріалу, що вивчається, а також ігри, які допомагають вам розвивати та навчитися чудово використовувати свої органи чуття, одночасно розуміючи інформацію, а також щоразу повторювати її в нових ситуаціях

Всім відомо: навчання і навчання нероздільні. Але вчителю дуже приємно бачити і бачити, як учні виходять на вищий рівень розвитку, самовдосконалюються. І в очах учителя відбувається становлення особистості, готової завтра про своє майбутнє, добробут і безпеку своєї сім'ї, Україну. У цьому складному світі відстоюйте свої права, вибирайте професію і домінуюте.

Тому треба шукати раціональні шляхи, проявляти винахідливість, експериментувати, щоб результат не викликав сумнівів, і це джерело сили і мужності в роботі кожного вчителя. [1].

2.2 Шляхи реалізації розвивальної функції у процесі навчання

Порівняння реалізації різних систем розвитку навчання на практиці дозволяє знайти спільне між технологіями. Досягти цієї реальності допоможе відповідний опис усіх компонентів розвитку синтезованої системи навчання.

Цілі навчання можна вирішувати на різних рівнях. На рівні суспільного замовлення метою всіх систем розвиваючої освіти є загальний розвиток загальної особистості учня. Тоді, шляхом педагогічного переосмислення, такий план стане спочатку метою вивчення предметів, а потім і метою конкретного уроку, який є початковою організуючою ланкою всього дидактичного процесу.

Метою навчання в системі розвивального навчання є не лише засвоєння дітьми конкретних знань, а головне – якісні зміни психічних процесів, соціальний розвиток особистості учня.

Мета уроку визначається в пізнавальних завданнях. Пізнавальне завдання – це часткова навчальна мета, яка відображає саме те, чого діти повинні навчитися, чого вони повинні навчитися згідно з інструкцією вчителя. У системі розвивального навчання учнів навмисно привчають до постановки пізнавальних завдань.

Наступний компонент системи називається «методи навчання».

Оскільки поглиблене навчання – це насамперед проблемне навчання, цілком зрозуміло, що головну роль у такому навчанні відіграють методи проблемного навчання: подання матеріалу через проблеми, евристичні дискусії, наукові роботи, лекційні дискусії про.

У розробці системи навчання використовуються також методи репродуктивного навчання. Наприклад, при повідомленні реальних об'єктів, при реконструкції раніше засвоєних знань може використовуватися описово-ілюстративний підхід у розвитку умінь і навичок - процес розвитку. Однак стрижнем концепції, згідно з якою вивчення нових об'єктів завжди відбувається під час реалізації процесів проблемного навчання, є проблемні завдання.

Усі активи (матеріальні) джерела навчальної інформації та навчального матеріалу для засвоєння є активами за поняттям «засоби навчання».

Сукупність об'єктів, необхідних і достатніх для реалізації процесу навчання дидактичного циклу, утворює систему засобів навчання. [6].

Мал. 1 Система засобів навчання на рівні школи складається з чотирьох елементів:

Мал 2. У системі розвивального навчання використовуються такі форми, як правило, в поглиблених класах:

Мотиви є основою системи і пізнавальної діяльності.

При розробці освітньої системи звертається увага на наявність цілей навчання. У першу чергу, високий рівень зусиль для навчання є навмисним - пізнавальні інтереси учнів на уроці.

Створення інтересу до процесу навчання школярів через постановку проблем спонукає учнів самостійно думати про нові знання та досліджувати різні способи виконання завдань.

Мал 3. Важливою мотивацією розвитку прогалин у навчанні є також особливі стосунки між учителем і учнями – це:

Наступним компонентом системи є навчання (діяльність учнів).

По-перше, слід зазначити, що учень у системі розвивального навчання є не об'єктом зусиль учителя (як це часто буває в традиційній системі), а активним суб'єктом навчального процесу, тобто в індивідуумі та індивідуальний процес учитель-навчання допомагає

Таким чином, він готує учнів до прогресу в процесі навчання. Навчання сприяє розвитку інтелектуального розвитку, сили волі, емоційно-чуттєвої сфери, освітніх потреб, цілей і мотивацій. Спочатку слід оцінити розуміння учнями загальних розумових дій і операцій.

Учні середньої школи повинні навчитися:

структуруванню – встановленню тісних взаємозв'язків між ідеями, фразами та словами в процесі побудови знань;

систематизація - встановлення віддаленого зв'язку між ідеями і фразами, в процесі організованими в систему; конкретизація – практичне застосування знань у ситуаціях, пов'язаних із переходом від абстрактного до конкретного;

варіація – відмінність ідей, властивостей і фактів несуттєвих об'єктів з істотними константами;

доказ – логічне міркування; нарешті - поступово спрощувати теоретичне чи практичне вираження, доки воно не знайде свою заздалегідь визначену форму;

пояснення – навчальний матеріал для акцентування важливих понять під час навчання; класифікація - поділ концептів на класи на основі об'єктів;

аналіз – ознаки, об'єкти, ідеї, фактологічні та розрізнявальні ознаки; синтез - поєднання, складання частин (дія, зворотний аналіз); сортування - відбір окремих частин, ідентифікація та розрізнення об'єктів.

У рамках навчального процесу вчитель заохочує інтерес і наполегливість учнів; викликає у них емоції - подив, хвилювання, цікавість, парадокс, досвід.
[1]

ВИСНОВКИ

Отже, під навчальним процесом ми розуміємо насамперед сприяння формуванню наукового світогляду учнів на основі засвоєння системи наукових знань про природу, суспільство і людину, виховання як позитивного сенсу життя і себе.

Процес навчання включає в себе ряд етапів і проявляється в багатьох різних напрямках. Педагогічний процес важливий тим, що він дозволяє викладанню безпосередньо звертатися до практики викладання, зосереджуючись на навчанні, інтеграції та модифікації спільної діяльності вчителів і учнів.

Мета навчання як форми взаємодії поколінь впливає на формування особистості та робить вагомий внесок в успішну адаптацію молоді до певних реалій життя.

У вчителя є дві речі: особистість і громада. Змінюючи шлюб, ми змінюємо націю; соціальні зміни впливають на структуру особистості кожної людини.

Ідеал виховання в нашому суспільстві гармонійно розвиненої, високоосвіченої, соціально активної та національно свідомої особистості, наділеної глибокою громадянською відповідальністю, високими духовними, родинними та патріотичними якостями, є також носієм найкращого з національної культури. у всьому світі, саморозвиток і самовдосконалення.

Педагогічний процес — це поєднання навчання, навчання і розвитку.

Освітня практика не відокремлена від педагогічної практики і являє собою інтеграцію різних освітніх систем і систем освіти з метою залучення людей. Гуманістична парадигма національної системи освіти, сучасні концепції освіти, процеси гуманізації та демократизації освіти сприяють цій функції в дидактичному процесі.

Найважливішим гуманістичним підходом є надання можливості студентам розвивати не лише нормативні навички, а й, насамперед, механізми самонавчання та самоосвіти, які забезпечують максимальне залучення до індивідуальних навичок кожного учня. У зв'язку з цим цей процес стає головним завданням поряд із процесом розвитку, особливо духовного, інтелектуального та фізичного становлення учня, що є глибоко соціально-психологічним і педагогічним. Метою та функцією освіти є забезпечення того, щоб учень мав безперервні духовні стосунки з собою та навколишньою спільнотою. Отже, освіта на державному рівні є прогресивною і однаково мотивуючою, освітньою та самоосвітньою, інклюзивною та самоосвітньою.

У процесі вивчення різних предметів спрямовано на духовний та інтелектуальний розвиток учнів, а практичні заняття, відповідно, на розвиток фізичної сили.

Отже, досягнуто мети курсової роботи, а саме вивчено особливості реалізації виховної і розвивальної функції у процесі навчання.

Завдання курсової роботи обумовлені її метою:

1. Проаналізували цілісність освітнього процесу. Єдність освітньої, виховної та розвивальної функцій у процесі навчання 5
2. Описали характеристику розвивальної та виховної функції у процесі навчання

3. Визначили шляхи реалізації виховної та розвивальної функції у процесі навчання

РЕЗЮМЕ

Головною метою суспільства є цілісний і гармонійний розвиток особистості, тому освіта повинна враховувати поєднання ролей навчання, виховання та загального розвитку дітей у школі. Якщо не врахувати один із цих чинників, буде порушено закономірність зв'язку між потребами суспільства та реальним освітнім процесом. Тому серед процесів навчання, виховання і розвитку комплексне рішення є найважливішим у процесі навчання. Коли ми починаємо шукати найкращий план системи уроків за темами або для кожного уроку, учитель спочатку розглядає навчальну та навчальну діяльність.

Суспільна та педагогічна значущість проблеми зумовили вибір теми курсової роботи **«Реалізація виховної та розвивальної функцій у процесі навчання»**”.

У **першому розділі** роботи обґрунтовано характеристику основних функцій процесу навчання. Також, розглянуто поняття цілісності освітнього процесу та теоретично обґрунтована єдність освітньої, виховної та розвивальної функцій у процесі навчання.

Також, детально розглянуто характеристика виховної та розвивальної функцій, проведено порівняльний аналіз.

У **другому розділі** описані шляхи реалізації виховної та розвивальної функцій у процесі навчання. Проаналізовані особливості реалізації функцій.

У висновках подано загальний аналіз роботи.

Курсова робота складається зі вступу, двох розділів, висновку та списку літератури.

Обсяг роботи складає 34 сторінок.

У списку використаної літератури нараховується 14 джерел

Ключові слова: пізнавальна активність, функції навчання, шляхи реалізації, виховна та розвиваюча функції.

RESUME

The main goal of society is the holistic and harmonious development of individuals, therefore education should consider the integration of roles in teaching, upbringing, and overall development of children in school. If one of these factors is not taken into account, it will disrupt the correlation between the needs of society and the actual educational process. Therefore, comprehensive decision-making among the processes of learning, upbringing, and development is crucial in the process of education. When starting searching for the best lesson plan system by topics or for each lesson, the teacher first considers the educational and developmental activities.

The social and pedagogical significance of the problem determined the choice of the topic of the coursework **“Implementation of educational and developmental functions in the process of learning”**.

The **first section** of the work substantiates the characteristics of the main functions of the learning process. Also, the concept of integrity of the educational process is considered, and the theoretical justification of the unity of educational, upbringing, and developmental functions in the process of learning is discussed.

In addition, a detailed analysis of the characteristics of educational and developmental functions is presented, and a comparative analysis is conducted.

The **second section** describes the ways of implementing educational and developmental functions in the process of learning. The peculiarities of implementation of the functions are analyzed.

The conclusions provide a general analysis of the work.

The coursework consists of an introduction, two sections, conclusions, and a list of references.

The volume of the work is 36 pages.

The list of references includes 14 sources.

Keywords: cognitive activity, learning functions, implementation methods, educational and developmental functions.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бех І. «Правова сфера на сучасній методиці навчання». Київ Чернівці : «Букрек», 2018. 320 с
2. Богоявленська Д.Б. Психологія творчих здібностей. К.:, 2002. 320 с.
3. Волкова Н.П. «Педагогіка». Навчальний посібник перероблений 2-ге видання, доповнено. Київ, «Академвидав», 2007, 615 с.
4. Галузьяк М. І. Сметанський, В. І. «Педагогіка». навчальний посібник. Вінниця, «Віноблдрукарня», 2001, 400 с.
5. Дичківська І. М. Нові педагогічні технології К.: Академвидав, 2004, 231 с.
6. Каменський Я.А. Чудова дидактика. К.: 2015. 420 с.

7. Кондратюк А.П. Предмет педагогіки. К.: 2015 р. 200 с.
8. Максимюк М.П. «Педагогіка». навчальний посібник. Київ, Кондор, 2005, 214 с.
9. Моїсеюк Н.Є. «Педагогіка». Київ, Академія. 2001, 608 с.
10. Підласий І., Педагогічні інновації // Рідна школа. № 12. 256 с.
11. Прометун О. І. Сучасна освіта. Технології інтегрованого навчання: Київ, Наука, 2004. 192 с.
12. Савченко О.Я. Сучасна початкова освіта. К.: 2007. 255 с.
13. Фіцула М.М. «Педагогіка». Київ, Видавничий центр "Академія", 2002, 527 с.
14. Ягупов В.В. «Педагогіка». Київ , Либідь , 2002 , 560 с.